

බෝ නොවන රෝග වළක්වා ගනිමු

උණ, කැස්ස, හෙමිලිරස්සාව වැනි තත්ත්වයක් ඔබට ඇති වූ අවස්ථාවක් මතක ද? මෙසේ රෝග තත්ත්වයක් ඇති නොවූ කෙනෙක් සොයා ගැනීම උගහටය. එවැනි අවස්ථාවල දී “මෙය කාගෙන් බෝවුනා දැයි” ඔබ සිතන්නට ඇත. බොහෝ විට ඔබට වැළදෙන්නට ඇත්තේ බෝ වන රෝගයකි. ඒ බැක්ටීරියා, වෛරස් වැනි විෂ්කේෂ මගින් සැදෙන රෝගයි. එනමුත් එසේ රෝගකාරක මගින් බෝ නොවන රෝග කාණ්ඩයක් ද ඇත. නිරන්තරයෙන් ම විවිධ ලෙස රෝගවලින් වැළකීමේ අභියෝගයට මූහුණ දීමට ද ඔබට සිදු වේ. ඒ සඳහා ඔබ මෙම රෝග පිළිබඳ දැනුම්වත් විය යුතු ය.

හයවන ශේෂීයේ දී ඔබ රෝග, රෝග වැළැක්වීමේ ක්‍රම, සහ රෝග වැළදීම නිසා ඇති වන අභිතකර තත්ත්වයන් ඉගෙන ගත්තා මතක ද?

බෝ නොවන රෝග සහ ඒවායින් වැළකී සිටීමට අවශ්‍ය යහපත් ජ්වන රටා හඳුනා ගැනීමට මෙම පාඨමෙන් ඔබට අවස්ථාව ලැබේ.

බෝ නොවන රෝග

බෝ නොවන රෝග යනු විෂ්කේෂ මගින් අසාදනය නොවන, පුද්ගලයකුගේ න් තවත් පුද්ගලයකුට බෝ නොවන රෝගයි. මෙම රෝග ගරීරයේ විවිධ ත්‍රියාවලින්ගේ වෙනස්කම් නිසා ඇති වේ. යහපත් ජ්වන රටාවන් අනුගමනය කිරීමෙන් මේ රෝග බොහෝමයක් වළක්වා ගත හැකි ය.

භාත්‍රියි බලනු

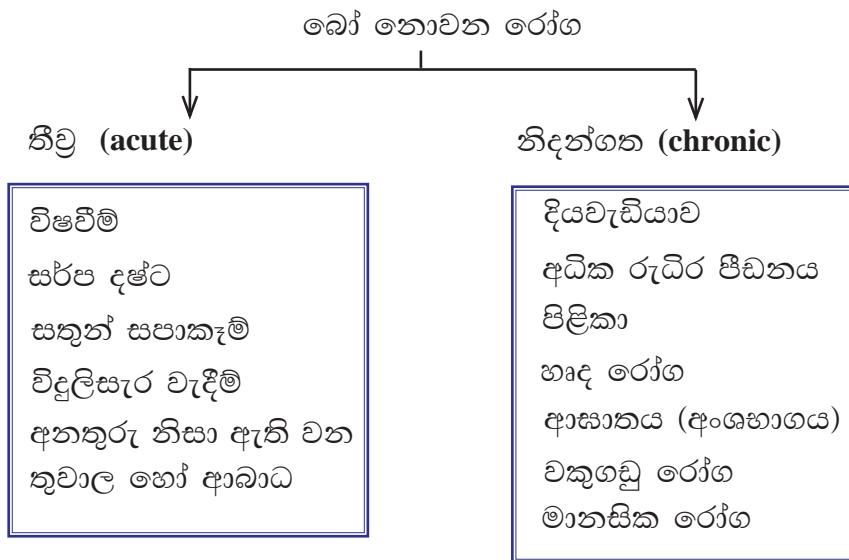
මෙය දන්නා රෝග තත්ත්ව නම් කර ඒවා ගුරුතුමා හෝ ගුරුතුමියගේ උද්ධු ඇතිව බෝවන රෝග හෝ බෝ නොවන රෝග ලෙස වර්ග කරන්න.

බෝ නොවන රෝග තීවු හා නිදන්ගත රෝග ලෙස වෙන් කළ හැකි ය.

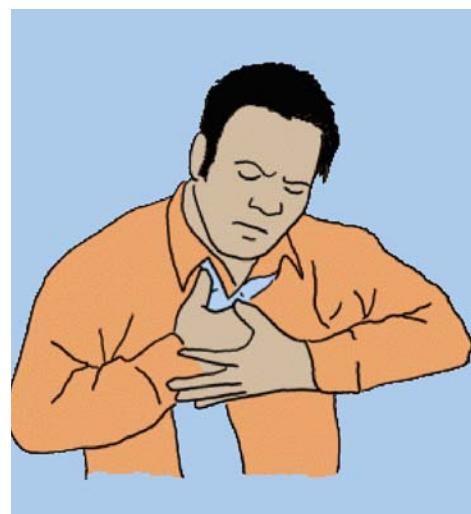

තීවු රෝග යනු හඳුසියේ හටගන්නා තාවකාලික රෝග තත්ත්වයි. මෙවායින් සම්පූර්ණ සුවය ලැබේය හැකි නමුත් තත්ත්වයේ බරපතලකම අනුව පසුව ආබාධ පැවතිය හැකි ය.

නිදන්ගත රෝග යනු කායික ක්‍රියාවලීන්ගේ වෙනස්කම් නිසා ඇති වන දිග කල් පවතින රෝග තත්ත්වයි. මෙවාට දිර්ස කාලීනව ප්‍රතිකාර අවශ්‍ය වේ. නිසි ප්‍රතිකාර දිගට ම ලබා ගැනීමෙන් මේ තත්ත්ව පාලනය කර ගත හැකි ය.

15.1 රුධිරය

15.2 රුධිරය

බෝ නොවන රෝග සඳහා හේතු වන සාධක

බෝ නොවන රෝග සඳහා හේතු වන සාධක වෙනස් කළ හැකි සාධක හා වෙනස් කළ නොහැකි ලෙස වර්ග කළ හැකි ය.

අපි උදාහරණයක් ලෙස අධික රුධිර පීඩනය ගනිමු. වයස වැඩි වන විට මෙම රෝග තත්ත්වය ඇති විෂේෂ ප්‍රවණතාවක් ඇත. වයස යනු අපට වෙනස් කළ නොහැකි සාධකයකි. එහෙත් ගරීර ස්ථ්‍රීලාභය, ව්‍යායාම නොකර අත්‍යිය ජ්‍යෙන් රටාවක් අනුගමනය කිරීම, ක්ෂේක ආහාර හා අධික ලෙස ලුණු පරිශෝෂනයට පුරුෂ විම වැනි අධික රුධිර පීඩනයට හේතු වන අනික්‍රීත සාධක ලෙහෙසියෙන් ම මගහරවා ගත හැකි ය.

15.3 රුධිර

15.1 වගුව - බෝ නොවන රෝග සඳහා හේතු වන සාධක

වෙනස් කළ හැකි සාධක	වෙනස් කළ නොහැකි සාධක
<ul style="list-style-type: none"> ■ සෞඛ්‍යවත් නොවන ආහාර රටා ක්ෂේක ආහාර, මේදය වැඩි ආහාර, ලුණු, සිනි අධික ආහාර පරිශෝෂනය ■ ව්‍යායාමවල තිරත නොවීම ■ දුම් පානය කිරීම ■ මත්පැන් හා මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය ■ මානසික ආත්‍යතිය 	<ul style="list-style-type: none"> ■ වයස ■ ස්ත්‍රී/පුරුෂ බව ■ ජානමය හේතු (ආරය)

බෝ නොවන රෝග වළක්වා ගැනීමේ වැදගත්කම

යම කෙනෙකු රෝගී තත්ත්වයකින් පෙළෙන විට එම පුද්ගලයාට, පවුලේ සාමාජිකයින්ට හා රටට ආර්ථික හා සමාජීය දූෂ්කරතාවලට මුහුණපැමුව සිදු වේ.

රෝගී තත්වයකින් පීඩා විදිමට සිදු වීම එම පුද්ගලයාට හා පවුලේ අයට මානසික පීඩනයක් ඇති කරයි.

බෝ නොවන නිදන්ගත රෝග සම්පූර්ණයෙන් සූච කිරීමට අපහසු නිසා දීර්ශකාලීන ප්‍රතිකාර අවශ්‍යය. වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර, පරීක්ෂණ හා ඔගාම සඳහා එම රෝගීන්ට විශාල මුදල් ප්‍රමාණයක් වැය වේ. මෙය පවුලේ ආර්ථික තත්වයට අහිතකර ලෙස බලපායි. රෝගය නිසා රකියාව කළ නොහැකි වූ විට හෝ අකල් මරණ ඇති වූ විට එම රෝගියාගේ යැපෙන්නන්ට බලවත් දුෂ්කරතා ඇති වේ.

රටක් වශයෙන් ගත් කළ බෝ නොවන රෝග වැළදී ඇති රෝගීන්ගේ ප්‍රතිකාර සඳහා විශාල වියදමක් දැරීමට සිදු වේ. එසේ ම රෝගී තත්වයන් නිසා රකියාවක නිරත වීමට හෝ ආදායම් මාරුගයක් සකසා ගැනීමට නොහැකි වේ. එය රටේ ආදායමට ද බලපායි.

සමාජය වශයෙන් ගත් කළ රෝගියා වෙනුවෙන් කාලය හා ග්‍රුමය කැප කිරීමට පවුලේ අනෙකුත් සාමාජිකයින්ට සිදු වේ. උදාහරණ වශයෙන් සතියකට වරක් ප්‍රතිකාර ගැනීමට යායුතු නම් හෝ නිතර රෝගය උත්සන්න වන පුද්ගලයෙකු බලා ගත යුතු නම් අනෙකුත් සාමාජිකයින්ට ඒ සඳහා වෙන් වීමට සිදු වේ. එවිට රකියාව, දරුවන් රක බලා ගැනීම වැනි අනෙකුත් වගකීම් හරිහැටි ඉවු කිරීමට නොහැකි වේ.

ඉහත හේතු නිසා බෝ නොවන රෝගවලින් වැළකී සිටීමට යහපත් ජ්‍යෙෂ්ඨ රටාවන් අනුගමනය කළ යුතු අතර එම රෝග පිළිබඳව විමසිලිමත්ව නිසි ප්‍රතිකාර ගත යුතු ය.

බෝ නොවන රෝගවලින් වැළකී සිටීමට අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙන්

1. සෞඛ්‍යවත් ආහාර වේළක් ලබා ගැනීම

- හැකි සැම විටම ස්වාහාවික නැවුම් ආහාර පරිභේදනය
- මෙදය, ලුණු හා සීනි අඩුවෙන් පරිභේදනයට ගැනීම
- කෘතිම ආහාර හා ක්ෂේක ආහාර හාවතය අවම කිරීම
- දිනකට අවම වශයෙන් විවිධ එළවුල හා පලතුරු වර්ග පහක් ආහාරයට එක් කර ගැනීම
- පිරිසිදු ජලය පානය

2. දෙනිකව ව්‍යාමවල නිරත වීම
3. වයසට හා උසට සරිලන බරක් පවත්වා ගැනීම (නිසි ගේර ස්කන්ඩ දුරශකය - BMI)
4. ප්‍රමාණවත් නින්දක් හා විවේකයක් ලබා ගැනීම
5. මානසික ආතතිය කළමනාකරණය කර ගැනීම
6. දුම්පානයෙන් හා මත්පැන් පානයෙන් වැළැකීම
7. පරම්පරාගතව වැඩිහිටියන් බෝ නොවන රෝගවලින් පෙළේ නම් යොවුන් වියේ සිට ම යහපත් ජ්වන රටාවක් ගොඩ නො ගැනීම
8. පරම්පරාගතව බෝ නොවන රෝග ඇති පවුල්වල අය පාසල් වියේ දී ම අනතුරුදායී සාධක පරීක්ෂා කර ගැනීම
9. පරම්පරාගත බෝ නොවන රෝග පිළිබඳව පවුලේ ඉතිහාසයක් ඇත්තාම් හෝ බෝ නොවන රෝග ඇති විමේ සාධක (ස්පූලතාව වැනි) ඇත්තාම් අවුරුද්දකට වරක්වත් වෙවදා උපදෙස් ලබා ගැනීම
10. බොහෝ විට රෝග ලක්ෂණ නොපෙන්වන නිසා බෝ නොවන රෝග හඳුනාගැනීමට වරින් වර වෙවදා පරීක්ෂණ සඳහා යොමු වීම

15.4 රුපය

දැන් ඇඟ දැනුව.....

බෝ නොවන රෝග යනු විෂ්වීත ආසාදන මගින් බෝ නොවන සහ පුද්ගලයකුගෙන් පුද්ගලයකුට බෝ නොවන රෝගයි. මේවා ගේරයේ විවිධ ත්‍යාවලින්ගේ වෙනස්කම් නිසා ඇති වේ.

බෝ නොවන රෝග තීවු බෝ නොවන රෝග හා නිදන්ගත බෝ නොවන රෝග ලෙස වර්ග කළ හැකි ය.

මෙම රෝග වැලදීමට ජානමය හේතු, වයස වැනි වෙනස් කළ නොහැකි සාධක ද අයහපත් ජ්වන රටා වැනි වෙනස් කළ හැකි සාධක ද බලපායි.

මේ රෝග වැලදීමෙන් එම පුද්ගලයාට ද පැවුලේ සාමාජිකයන්ට ද විවිධ දූෂ්කරතාවලට මුහුණ දීමට සිදු වේ.

බෝ නොවන රෝග වැලැක්වීමට යහපත් ජ්වන රටා අනුගමනය කළ යුතු අතර, රෝගයක් වැලදී ඇති විට නිසි ප්‍රතිකාර ලබා ගත යුතු වේ.

දැනු හේතුක්කු

1. නිදන්ගත බෝ නොවන රෝග පහක් නම් කරන්න
2. තීවු බෝ නොවන රෝග තත්ව තුනක් නම් කරන්න
3. බෝ නොවන රෝග සඳහා හේතු වන නමුත් වෙනස් කළ හැකි සාධක හතරක් දක්වන්න
4. බෝ නොවන රෝග වැලදීම සඳහා හේතු වන වෙනස් කළ නොහැකි සාධක තුනක් දක්වන්න
5. බෝ නොවන රෝගවලින් වැළකී සිටීමට අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙත් හතරක් දක්වන්න